

Eich cyf
Ein cyf MA-LW-1678-22

Cadeirydd
Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith
SeneddLJC@senedd.wales

22 Mehefin 2022

Annwyl Gadeirydd,

Ysgrifennaf atoch i dynnu eich sylw at is-ddeddfwriaeth yr ydym wedi'i gosod gerbron y Senedd ddoe, 21 Mehefin. Os caiff ei basio gan y Senedd, bydd terfyn cyflymder trefol o 20mya ledled Cymru yn cael ei gyflwyno yn 2023. Rwyf wedi atodi dolen isod i'r ddeddfwriaeth a'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol cysylltiedig (RIA) a Memorandwm Esboniadol ar-lein.

[Gosod dogfennau'r Senedd](#)

Roeddwn hefyd am nodi rhai materion pellach sydd wedi'u hystyried wrth ystyried yr anfanteision economaidd y manylwyd arnynt yn yr RIA.

Rhaid ystyried yr asesiad o gyflwyno terfyn cyflymder 20 mya diodyn ar gyfer Cymru gyfan yng nghyd-destun y ddadl broffesiynol aml-ddegawd ynghylch prisio arbedion amser teithio. Er bod agweddau technegol ar y ddadl hon, yng nghyd-destun blaenoriaethau Llywodraeth Cymru i fynd i'r afael â newid hinsawdd a chyflawni newid dulliau teithio i ffwrdd o gerbydau preifat i ddulliau teithio mwy cynaliadwy, y mater sylfaenol yw y gallai arbedion amser teithwyr naill ai gefnogi neu danseilio'r blaenoriaethau Llywodraeth Cymru hyn, yn dibynnu ar bwy sy'n cronni'r arbedion amser.

Os bydd gyrrwyr yn arbed amser gall hyn gynyddu'r defnydd o geir a chyda hynny mwy o filltiroedd cerbydau, carbon, llygredd, tagfeydd, perygl ffyrdd ac afiechyd oherwydd ffyrdd eisteddog o fyw. Mae hyn yn mynd yn groes i amcanion lefel uchaf Llywodraeth Cymru ar gyfer hinsawdd, newid dulliau teithio, ansawdd aer a llesiant cymdeithasol. O dan yr amgylchiadau hyn byddai'n wrthnysig ystyried yr arbedion amser hyn fel manteision heb roi cyfrifyddu am yr anfanteision hyn, gan nad yw llawer ohonynt yn agored i feintioli llawn.

I'r gwrthwyneb i hyn, os yw defnyddwyr trafndiaeth gyhoeddus, cerddwyr neu feicwyr yn arbed amser, mae hyn yn tueddu i leihau'r defnydd o gerbydau ac allyriadau carbon cydredol, llygredd aer gwenwynig, tagfeydd a damweiniau, tra ar yr un pryd yn gwella iechyd trwy fwy o deithio llesol. Yn yr achosion hyn, lle mae'r arbedion amser yn cefnogi prif amcanion Llywodraeth Cymru, mae'r manteision arbedion amser yn ategu'r manteision ehangach hyn, na ellir eu meintioli'n llawn eto.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Ymhellach, fel y nodwyd uchod, mae dadl academaidd wedi amlygu ansicrwydd ynghylch y gwerth y dylid ei roi i arbedion amser bach, yn enwedig lle mae'r arbedion amser bach hyn yn cronni ar deithiau hamdden byr o dan amodau heb dagfeydd. Mae rhai wedi dadlau y gallai'r gwerth fod yn isel iawn mewn amgylchiadau o'r fath neu hyd yn oed yn sero (yn wir, mewn amodau gorlawn, gallai'r gostyngiad arfaethedig mewn terfynau cyflymder mewn gwirionedd gael ychydig iawn o effaith, os o gwbl, ar amseroedd teithio). Ar y llaw arall, mae'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn dangos y bydd y manteision cyfanredol o'r polisi yn gadarnhaol o ran lleihau gwrthdrawiadau a'r manteision iechyd cysylltiedig.

Yr ansicrwydd hwn yw un o'r rhesymau pam y mae Arweiniad ar Arfarnu Trafnidiaeth Cymru (WelTAG) yn cael eu hadolygu ac wedi'u hailddrafftio i'w gwneud yn ofynnol i'r elfennau o asesiadau gwerth am arian sy'n deillio o newidiadau i amseroedd teithio gael eu dangos ar wahân, fel bod y rhai sy'n gwneud penderfyniadau yn gallu ystyried perthnasedd a dilysrwydd yr elfen amser taith. Mae Asesiad Effaith Rheoleiddiol y polisi 20 mya diofyn cenedlaethol wedi dilyn y canllawiau hyn ac yn dangos, ac eithrio arbedion amser teithio, bod y polisi 20mya yn darparu gwerth rhagfynegol negatif (NPV) o £1.9 miliwn.

At hynny, mae adolygiad diweddar o Lyfr Gwyrdd Trysorlys y DU wedi cydnabod, er mwyn i wariant ar bolisiau a phrosiectau fod yn werth am arian, bod yn rhaid iddo gefnogi nodau ac amcanion y llywodraeth. O ganlyniad i'r adolygiad hwn, mae Prif Economegydd Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi nodyn cynghori 'Cydweddu'r Llyfr Gwyrdd â Gwerthoedd Llywodraeth Cymru: Trafnidiaeth', sy'n datgan: 'Dim ond os yw'n gyson y gellir dangos bod prosiect yn rhoi gwerth am arian. gydag amcanion a gwerthoedd strategol Llywodraeth Cymru'.

Ein hasesiad yw, wrth ystyried polisi Llywodraeth Cymru sy'n ceisio atal cerbydau rhag teithio'n gyflym i lawr ffyrdd preswyl am resymau'n amrywio ar draws newid yn yr hinsawdd, newid dulliau teithio, diogelwch ar y ffyrdd ac iechyd y cyhoedd, bod angen barn gytbwys. Dylai hyn ystyried yr ansicrwydd ynghylch gwerth arbedion amser bach ar deithiau byr a'r ystod eang o fanteision sy'n gysylltiedig â lleihau cyflymder cerbydau, na fu'n bosibl eu meintioli'n llawn ar lawer ohonynt.

Ar y sail hon, mae Gweinidogion o'r farn y bydd manteision y polisi yn drech na'r costau a'r anfanteision.

Yn gywir

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change